

Sobre el nom «RONSANA»

Agraeixo a «Falcó», l'oportunitat qu em dona per exposar alguns noves raons sobre l'etimologia del nom «Ronsana».

«Falcó», admet que ortogràficament, i segons les normes gramaticals d'avui dia, el nom del nostre poble s'ha d'escriure, en català: «RONSANA». Però que malgrat les normes ortogràfiques, en els noms patronímics i geogràfics el que preval sobre les normes ortogràfiques, és l'origen etimològic de la paraula. Per tant, ve a dir, que és possible que s'hagi de dir «RONÇANA» en lloc de «RONSANA».

He buscat doncs, si etimològicament es podia provar que el nom del nostre poble pugui ser «RONÇANA». Fins on han arribat les meves possibilitats i coneixements, segueixo opinant que també etimològicament s'ha d'escriure «RONSANA». I les raons que dono són:

1.— En el nostre arxiu parroquial hi ha una còpia d'un document titulat «Speculum Decanatus Vallensis», i que es troba a l'arxiu de la Catedral de Barcelona. La còpia és feta del segle XVIII. Conté un resum de documents de distintes èpoques i que es refereixen a la nostra parròquia. En ella, en la còpia feta de l'original, sempre es diu el nostre poble: Santa Eulàlia de **Ronsana**. Entre aquests documents, hi ha:

a) Un document sobre l'origen de la nostra parròquia. Parla d'un testament del 1114, i segons sembla transcrit el 1302. Casualment hi ha aquesta frase: «semper vidi scriptum Ronsana» (sempre vaig veure escrit Ronsana).

b) Hi ha la còpia d'un document en que es menciona la unió de la parròquia de St. Cristòfol del Rieral, a la nostra parròquia. En ell es diu «Collatio Rectoria Sta. Eulàlia de **Ronsana**, cum ejus sufraganea».

I en tots els llocs que en l'original apareix el nom del nostre poble, es troba «RONSANA». Aquest document, segons es diu textualment en llatí en ell, no és fet «gaire després de l'any 1432».

c) Hi ha cites d'altres documents datats el 1421 i 1457, on sempre s'escriu «Ronsana».

2.— També en l'arxiu parroquial, hi ha un document del 1647, sobre censos, escrit ja en català que també diu «Ronsana». Com també un llibre de Defuncions que diu així: «Comensa lo present llibre en la present parroquia de Sta. Eulària de **Ronsana**, el 25 d'octubre de 1816».

I un altre document de «Llista de casats i fadrins» de l'any 1852, en que també s'escriu «Ronsana».

3.— No conec, però diuen que existeixen documents segons els quals el nostre poble s'ha anomenat Oronciana, Orençana, Rociana, etc., o semblantment. Suposo que aquests noms deuen constar abans del segle novè, i primers dels desè, que és quan es constituí la Baronia de Montbui. Els noms que en aquell temps s'usaven eren els de la toponímia romana, ja evolucionada per influències dels posteriors invasors, però que tenia les arrels llatines.

Aquests noms sofriren llavors, l'evolució a les llengües romàniques, en el nostre cas la catalana.

Crec doncs que malgrat les diverses variants que durant la història hagi sofert el nom del nostre poble, les raons etimològiques que valen actualment són les de l'origen de la llengua catalana, no les més antigues sobretot des del moment en que a partir del segle XII, el nom del nostre poble queda fixat històricament com a «RONSANA».

4.— El fet que en Josep Badia Moret, en el seu llibre «La Baronia de Montbui», escrigui «Ronçana», crec que no té cap valor provatori. Escriu el nom del nostre poble, no en versió extreta de cap document antic, sinó tal com ell interpreta que s'ha d'escriure actualment.

Tot això m'afirma en que el nom del nostre poble s'ha d'escriure «RONSANA», tant des del punt de vista ortogràfic, com etimològic; a no ser que se'm donguin raons fidedignes que demostrin el contrari.

Crític

Cansaladeria Carnisseria
Queviures Bar

Miquel

Maspons

(La Sala)

Central Telefónica - El Rieral SANTA EULALIA de RONSANA

Taller de Cerrajería en general

Soldadura Moderna y autógena

Jaime Barbany

Carretera de San Feliu s. n.

Santa Eulalia de Ronsana

GD

Gránulos Diana, S. A.

Primera Marca Nacional

Distribuidor:

Brustenga

Teléfono 4 SANTA EULALIA de RONSANA